

Cuprins

PARTEA GENERALĂ

Titlul I. Aspecte introductive.....	1
Capitolul I. Particularitățile raportului juridic de drept internațional privat.....	1
1. Elementul de extraneitate	1
2. Conflictul de legi	2
3. Raporturile juridice de drept internațional privat	4
3.1. Conflicturile de legi sunt compatibile cu raporturile juridice de drept privat.....	4
3.2. Raporturile juridice de drept public nu sunt compatibile, în principiu, cu conflicturile de legi	5
3.3. Problema conflictului de legi în anumite situații speciale, de graniță, între dreptul privat și cel public	6
4. Obiectul dreptului internațional privat. Corelația cu dreptul comerțului internațional	7
Capitolul II. Conținutul dreptului internațional privat.....	8
1. Definiția și clasificarea	8
Secțiunea 1. Normele conflictuale.....	8
2. Definiția normei conflictuale.....	8
3. Comparatie între normele conflictuale și normele materiale.....	8
4. Izvoarele normei conflictuale	9
5. Structura normei conflictuale	9
5.1. Elementele normei conflictuale.....	9
5.2. Enumerarea principalelor puncte de legătură admise de legea română	10
5.3. Clasificarea punctelor de legătură	14
5.4. Exemple de norme conflictuale, cu analiza structurii lor	14
5.5. Sistemul de drept la care norma conflictuală trimite nu face parte din structura acesteia	15
6. Clasificarea normelor conflictuale.....	16
7. Sistemul de drept căruia îi aparțin normele conflictuale	17
8. Forța juridică a normelor conflictuale	19
Secțiunea a 2-a. Normele materiale, ca izvoare ale dreptului internațional privat	20
9. Aspecte generale.....	20
10. Normele de aplicație imediată (necesară).....	20
10.1. Definiția.....	20
10.2. Felurile normelor și sediul materiei.....	21
10.3. Structura și efectele normelor de aplicație imediată.....	22

10.4. Exemple de norme de aplicație imediată în dreptul român	23
10.5. Comparație cu normele conflictuale.....	24
10.6. Justificarea aplicării normelor de aplicație imediată și poziția lor în cadrul izvoarelor dreptului internațional privat	25
Capitolul III. Domeniul dreptului internațional privat.....	26
1. Definiția.....	26
2. Instituțiile care formează domeniul dreptului internațional privat	26
2.1. Conflictul de legi (materiale)	26
2.2. Procesul civil internațional.....	26
3. Condiția juridică a străinului în România.....	27
4. Condiția juridică a românului în străinătate	28
Capitolul IV. Diferitele feluri de aplicare a legii străine	29
1. Precizări prealabile	29
2. Aplicarea legii străine ca <i>lex causae</i>	29
3. Aplicarea legii străine altfel decât ca <i>lex causae</i>	30
3.1. Precizări prealabile	30
3.2. Cazurile de aplicare a legii străine altfel decât ca <i>lex causae</i>	30
Capitolul V. Conflicte de legi în situații speciale.....	34
1. Conflictul cu legile statelor în care coexistă mai multe sisteme legislative	34
1.1. Precizări prealabile	34
1.2. Prevederile art. 2560 C.civ.	34
1.3. Prevederile Regulamentelor Roma I și Roma II.....	34
1.4. Prevederile Regulamentului Roma III și Protocolului de la Haga din 23 noiembrie 2007	36
2. Conflictele de legi interprovinciale (interne). Comparație cu conflictele de legi propriu-zise.....	37
2.1. Definiția conflictelor de legi interprovinciale (interne)..	37
2.2. Comparația cu conflictele de legi propriu-zise.....	38
2.3. Soluționarea conflictelor de legi interprovinciale	38
3. Conflictul de legi în cazul succesiunii de state.....	39
4. Conflictul de legi în cazul statului nerecunoscut.....	39
5. Conflictul interpersonal	40
Capitolul VI. Izvoarele dreptului internațional privat.....	42
1. Aspecte generale. Ierarhia izvoarelor dreptului internațional privat	42
Secțiunea 1. Izvoarele interne.....	43
2. Actele normative interne	43

Secțiunea a 2-a. Izvoarele internaționale	45
3. Precizări prealabile	45
§1. Tratatul european și izvoarele derivate ale dreptului european ...	45
4. Tratatul pe care se întemeiază U.E.....	45
5. Izvoarele derivate ale dreptului european, cu specială privire asupra regulamentelor U.E. Corelația lor cu reglementările interne	46
6. Regulamente ale U.E. care conțin norme conflictuale de drept material.....	47
7. Regulamente ale U.E. care conțin norme conflictuale de drept procesual civil și norme materiale privind procesul civil internațional.....	47
§2. Convenții internaționale.....	49
8. Precizări prealabile	49
9. Convenții internaționale care cuprind preponderent norme conflictuale.....	49
10. Convenții internaționale care conțin norme conflictuale izolate	49
11. Izvoarele internaționale conținând norme materiale (uniforme) de drept internațional privat	50
11.1. Convenții multilaterale care conțin norme materiale de drept internațional privat.....	50
11.2. Convențiile internaționale bilaterale care conțin norme materiale de drept internațional privat	51
12. Raportul dintre izvoarele interne și cele internaționale ale dreptului internațional privat	51
Secțiunea a 3-a. Jurisprudența Curții Europene de Justiție, a instanțelor judecătorești și arbitrale, precum și uzanțele în materia dreptului internațional privat	52
13. Jurisprudența Curții Europene de Justiție	52
14. Practica judiciară și arbitrală	52
15. Uzanțele internaționale.....	54

**Titlul II. Probleme generale privind principalele feluri de conflicte care pot
apărea în legătură cu raporturile juridice de drept internațional privat... 55**

Capitolul I. Calificarea și conflictul de calificări 57

Secțiunea 1. Definiția calificării și conflictului de calificări	57
1. Definiția calificării	57
2. Conflictul de calificări.....	58
2.1. Definiția și exemple	58
2.2. Importanța soluționării conflictului de calificări	61
Secțiunea a 2-a. Legea după care se face calificarea	61
3. Precizări prealabile	61
4. Regula generală: calificarea după <i>lex fori</i>	61
4.1. Izvorul regulii generale	61
4.2. Argumente în favoarea regulii generale	62

4.3. Izvorul calificării legale.....	62
5. Excepțiile de la calificarea după <i>lex fori</i>	63
6. Interpretarea autonomă a noțiunilor din dreptul european.....	66
6.1. Analiza principiului interpretării autonome	66
6.2. Excepții de la principiul interpretării autonome	68
6.3. Proiectul Cadrului Comun de Referință, instrument de calificare autonomă a principalelor concepte juridice utilizate în dreptul U.E.	68
Capitolul II. Conflictul în spațiu al normelor conflictuale și retrimiteria	71
1. Conflictul în spațiu al normelor conflictuale; condițiile și definiția retrimiterii	71
2. Formele (felurile) retrimiterii	72
3. Retrimiteria în dreptul intern român	73
3.1. Regula privind admiterea retrimiterii de gradul I.....	73
3.2. Excepțiile de la regulă	74
3.3. Retrimiteria de gradul al II-lea, de principiu, nu este admisă	74
3.4. Situația specială din art. 2571 alin. (4) C.civ.	75
3.5. Concluzie privind admisibilitatea retrimiterii	75
4. Retrimiteria în convențiile internaționale la care România este parte și în practica judiciară română	76
4.1. Convenții internaționale care nu admit retrimiteria	76
4.2. Convenții internaționale care admit retrimiteria	76
4.3. Retrimiteria în practica judiciară română	76
5. Retrimiteria în cazul trimiterii la legea unui stat în care coexistă mai multe sisteme legislative	77
6. Modificarea normei conflictuale străine care retrimite.....	77
Capitolul III. Aplicarea legii străine ca <i>lex causae</i>	79
1. Aspecte generale.....	79
2. Aplicarea legii străine este independentă, de regulă, de condiția identității de reglementare (reciprocității)	79
2.1. Regula	79
2.2. Excepții de la regulă	80
3. Titlul cu care este aplicat dreptul străin în România	82
3.1. Aspecte generale	82
3.2. Invocarea legii străine în fața autorităților forului.....	83
3.3. Sarcina probei legii străine	84
3.4. Interpretarea și aplicarea legii străine.....	85
3.5. Căile de atac în cazul greșitei interpretări sau aplicări a legii străine	85
4. Mijloacele de probă a legii străine.....	86
4.1. Prevederi legale în materie	86

4.2. Mijloacele de probă ale dreptului străin utilizate în practica jurisdicțională. Forța lor probantă.....	88
5. Consecințele imposibilității de probare a legii străine.....	89
6. Aplicarea legii străine și regulamentele U.E.	90
Capitolul IV. Cazurile de înlăturare de la aplicare a legii străine	92
1. Enumerarea cazurilor.....	92
Secțiunea 1. Ordinea publică de drept internațional privat român.....	92
2. Elementele definiției	92
3. Terminologia	93
4. Comparația între ordinea publică de drept intern și ordinea publică de drept internațional privat.....	94
5. Prevederile legale și practica judiciară privind ordinea publică de drept internațional privat român	96
5.1. Prevederi în acte normative interne.....	96
5.2. Prevederi în regulamentele U.E.	99
5.3. Prevederi în directivele U.E., transpuse în dreptul român	100
5.4. Prevederi în convențiile internaționale la care România este parte	101
5.5. Practica judiciară în materie	102
6. Caracterile ordinii publice de drept internațional privat	102
7. Domeniul ordinii publice de drept internațional privat	103
7.1. Principiile de drept material sau procesual ale statului forului	103
7.2. Problemă: principiile dreptului conflictual român sunt de ordine publică?.....	104
8. Efectele aplicării ordinii publice de drept internațional privat	105
9. Sferele noțiunii de ordine publică de drept internațional privat	105
10. Concluzie prin sferele noțiunii de ordine publică.....	107
11. Comparație între ordinea publică de drept internațional privat și normele de aplicație imediată.....	108
Secțiunea a 2-a. Fraudarea legii aplicabile în dreptul internațional privat	108
12. Definiție și sediul materiei.....	108
13. Modalitățile de fraudare a legii în dreptul internațional privat	109
14. Condițiile fraudei de lege în dreptul internațional privat.....	109
15. Sancțiunea fraudei la lege în dreptul internațional privat român	110
15.1. Situația în care este fraudat dreptul român în favoarea unui drept străin	111
15.2. Situația în care este fraudat dreptul străin normal competent conform normei conflictuale române,	

în favoarea dreptului român (sau a dreptului unui stat terț).....	112
16. Dovada fraudei la lege în dreptul internațional privat.....	112
17. Domeniile în care poate apărea fraudă la lege în dreptul internațional privat și prevederile legale cu scop de epurare a acesteia	112
18. Comparație între fraudă la lege în dreptul internațional privat și unele instituții juridice apropiate.....	116
18.1. Comparație cu fraudă la lege în dreptul intern	116
18.2. Comparație cu ordinea publică de drept internațional privat	116
18.3. Comparație cu simulația.....	117
Secțiunea a 3-a. Înlăturarea excepțională a legii aplicabile	118

Capitolul V. Conflictul de legi în timp și spațiu (recunoașterea drepturilor câștigate în țară străină)..... 120

1. Definiție.....	120
2. Denumirea	120
3. Comparație cu conflictul de legi în spațiu	120
4. Formele conflictului de legi în timp și spațiu	121
5. Domeniile în care pot apărea conflicte de legi în timp și spațiu	122
6. Temeiul juridic al recunoașterii în România a drepturilor dobândite în străinătate.....	122
7. Condițiile recunoașterii (respectării) în România a unui drept dobândit în străinătate	122
7.1. Enumerarea condițiilor	122
7.2. Consecințele condiției pozitive: regulile aplicabile efectelor unui drept dobândit potrivit legii străine	125

Capitolul VI. Conflictul mobil de legi..... 126

1. Definiția.....	126
2. Comparația cu instituțiile juridice apropiate	126
2.1. Comparația cu conflictul de legi în timp și spațiu	126
2.2. Comparație cu conflictul în timp al legilor interne ale unui stat	126
3. Domeniile în care poate interveni conflictul mobil de legi	126
4. Soluționarea conflictului mobil de legi în dreptul român.....	127
4.1. Precizări prealabile	127
4.2. Principalele prevederi ale dreptului intern român privind soluționarea conflictului mobil de legi	128
4.3. Prevederi privind soluționarea conflictului mobil de legi în regulamentele U.E.	132
4.4. Aplicarea legii mai favorabile (<i>mitior lex</i>)	134
4.5. Prevederi privind soluționarea conflictului mobil de legi în convenții internaționale	134

4.6. Soluționarea conflictului mobil de legi în lipsa unei reglementări legale.....	135
Capitolul VII. Conflictul în timp al normelor conflictuale din dreptul român și alte conflicte în timp care interesează dreptul internațional privat	136
Secțiunea 1. Conflictul în timp al normelor conflictuale din dreptul român	136
1. Definiția și precizări prealabile.....	136
2. Soluționarea conflictului în timp al normelor conflictuale din Codul civil și Legea nr. 105/1992	136
3. Soluționarea posibilului conflict în timp dintre normele conflictuale existente și noi norme conflictuale din Codul civil. Caracterul de principiu al reglementării	137
4. Soluționarea conflictului în timp al normelor conflictuale și materiale de procedură din Codul de procedură civilă, pe de o parte, și Legea nr. 105/1992, pe de altă parte	138
Secțiunea a 2-a. Alte conflicte în timp care interesează dreptul internațional privat	139
5. Conflictul în timp al normelor materiale sau conflictuale din dreptul străin, care constituie <i>lex causae</i>	139
6. Conflictul în timp al convențiilor internaționale	141

PARTEA SPECIALĂ - NORMELE CONFLICTUALE ÎN DIFERITE RAMURI ȘI INSTITUȚII ALE DREPTULUI PRIVAT

Capitolul I. Normele conflictuale în materia statutului persoanelor fizice și juridice.....	143
Secțiunea 1. Normele conflictuale privind starea civilă și capacitatea persoanei fizice	143
§1. Norme conflictuale cuprinse în dreptul intern	143
1. Precizări prealabile. Sediul materiei	143
2. Regula aplicării legii naționale (legii cetățeniei) în materia statutului persoanei fizice.....	144
2.1. Noțiunea de lege națională	144
2.2. Argumente în sprijinul aplicării legii naționale.....	144
2.3. Situația persoanelor care au mai multe cetățenii sau nu au nicio cetățenie.....	145
3. Aplicarea legii reședinței obișnuite. Calificarea legală a noțiunii de „reședință obișnuită” în dreptul român.....	146
4. Caracterul noimei conflictuale privind statutul persoanei fizice	148
5. Domeniul de aplicare a legii stării civile și capacității persoanei fizice	148
5.1. Precizare generală privind natura operațiunii de determinare a domeniului de aplicare a unei norme conflictuale.....	148

5.2. Domeniul de aplicare a legii stării civile și capacității persoanei fizice	149
6. Dispoziții speciale privind ocrotirea terților	153
6.1. Precizări prealabile	153
6.2. Excepția de la aplicarea legii personale cu privire la capacitatea persoanei fizice, în favoarea legii locului încheierii actului (teoria interesului național).....	154
6.3. Excepția de la aplicarea legii ocrotirii persoanei fizice în cazul lipsei calității de reprezentant, în favoarea legii locului încheierii actului	156
§2. Norme conflictuale prevăzute în unele tratate de asistență juridică la care România este parte	157
§3. Convenții internaționale privind starea civilă și capacitatea persoanelor fizice.....	158
Secțiunea a 2-a. Normele conflictuale privind numele, domiciliul și reședința persoanei fizice	159
7. Numele persoanei fizice	159
7.1. Legea aplicabilă potrivit art. 2576 C.civ.	159
7.2. Legea aplicabilă numelui dacă acesta constituie efectul unor anumite instituții juridice sau în alte situații speciale	160
7.3. Domeniul legii aplicabile	161
8. Domiciliul persoanei fizice.....	161
9. Reședința persoanei fizice	161
Secțiunea a 3-a. Normele conflictuale privind statutul organic al persoanei juridice	162
10. Precizări prealabile. Sediul materiei.....	162
11. Aplicarea legii naționale în materia statutului organic al persoanei juridice	163
12. Naționalitatea persoanei juridice și importanța acesteia.....	163
13. Determinarea naționalității persoanei juridice.....	164
14. Criteriile de determinare a naționalității persoanelor juridice în dreptul român	164
14.1. Criteriul de drept comun și criteriile speciale.....	164
14.2. Situația specială când persoana juridică are sedii în mai multe state.....	167
15. Calificarea noțiunii de sediu social.....	168
16. Legea aplicabilă statutului organic al sucursalelor și filialelor	169
17. Legile aplicabile în cazul fuziunii unor persoane juridice de naționalități diferite și în cazul schimbării naționalității persoanei juridice	169
17.1. Legile aplicabile în cazul fuziunii unor persoane juridice de naționalități diferite	169
17.2. Legile aplicabile în cazul schimbării naționalității persoanei juridice	170

18. Precizări privind reședința obișnuită a persoanei juridice	170
19. Domeniul de aplicare a legii statutului organic al persoanei juridice	170
20. Recunoașterea persoanelor juridice străine în România și efectele acestei recunoașteri	172
20.1. Precizări prealabile	172
20.2. Recunoașterea persoanelor juridice străine (art. 2582 C.civ.)	172
20.3. Efectele recunoașterii persoanelor juridice străine (art. 2583 C.civ.)	174
20.4. Dispozițiile O.G. nr. 26/2000	175
Capitolul II. Normele conflictuale privind relațiile de familie	179
1. Precizări prealabile. Sediul materiei	179
Subcapitolul I. Legea aplicabilă căsătoriei	180
Secțiunea 1. Încheierea căsătoriei	180
2. Promisiunea de căsătorie (logodna)	180
3. Condițiile de fond și impedimentele la căsătorie	181
3.1. Legea aplicabilă	181
3.2. Domeniul legii aplicabile	182
3.3. Ocrotirea ordinii publice de drept internațional privat român. Prevederile art. 2586 alin. (2) C.civ.	185
4. Condițiile de formă ale căsătoriei	187
4.1. Legea aplicabilă	187
4.2. Domeniul legii aplicabile	190
Secțiunea a 2-a. Efectele căsătoriei	191
5. Precizări prealabile	191
§1. Efectele generale ale căsătoriei	191
6. Legea aplicabilă	191
7. Domeniul legii aplicabile	192
8. Excepții de la legea aplicabilă	193
§2. Regimul matrimonial	193
9. Sediul materiei. Precizări prealabile	193
10. Legea aplicabilă regimului matrimonial prin voința părților	195
11. Modificarea legii aplicabile regimului matrimonial	195
12. Convenția de alegere a legii aplicabile regimului matrimonial	196
12.1. Aspecte generale	196
12.2. Momentul în care convenția de alegere se poate încheia	196
12.3. Legea aplicabilă condițiilor de formă ale convenției de alegere	196
12.4. Legea aplicabilă condițiilor de validitate ale convenției de alegere	197

13. Determinarea obiectivă a legii aplicabile regimului matrimonial	197
14. Domeniul legii aplicabile regimului matrimonial.....	197
15. Excepții de la legea aplicabilă regimului matrimonial	198
16. Convenția matrimonială	199
17. Legea aplicabilă măsurilor de publicitate și opozabilității regimului matrimonial față de terți.....	199
§3. Schimbarea reședinței obișnuite sau a cetățeniei soților	200
18. Precizări prealabile	200
19. Prevederile art. 2596 alin. (1) C.civ.....	200
20. Prevederile art. 2596 alin. (2) și (3) C.civ.	201
Secțiunea a 3-a. Desfacerea căsătoriei.....	202
21. Precizări prealabile	202
§1. Divorțul și separația de corp potrivit prevederilor Codului civil	202
22. Legea aplicabilă divorțului prin voința părților	202
23. Data convenției de alegere a legii aplicabile	203
24. Forma convenției de alegere a legii aplicabile	204
25. Legea aplicabilă divorțului în cazul localizării obiective	204
26. Domeniul legii divorțului	205
27. Ocrotirea ordinii publice de drept internațional privat român în materia divorțului	206
28. Separația de corp	207
§2. Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului din 20 decembrie 2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp (Regulamentul Roma III).....	207
§2.1. Aspecte generale privind Regulamentul Roma III.....	207
29. Intrarea în vigoare. Aplicarea în timp.....	207
30. Natura juridică a Regulamentului Roma III, ca formă de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp. Aplicarea directă în statele membre participante.....	208
31. Scopurile și principiile reglementării	209
32. Raporturile cu convențiile internaționale existente	209
33. Revizuirea Regulamentului	209
34. Domeniul de aplicare material al Regulamentului Roma III	210
34.1. Precizarea domeniului de aplicare.....	210
34.2. Materiile care nu intră în domeniul de aplicare a Regulamentului Roma III.....	210
35. Raportul Regulamentului Roma III cu Regulamentul (CE) nr. 2201/2003	211
36. Domeniul de aplicare în spațiu a Regulamentului Roma III (aplicarea universală). Informarea instanțelor judecătorești cu privire la conținutul legii străine. Noțiunea de „instanță judecătorească” în accepțiunea reglementării	211

§2.2. Normele conflictuale cuprinse în Regulamentul Roma III	212
37. Alegerea legii aplicabile de către părți	212
38. Data convenției de alegere și modificarea acesteia	213
39. Consimțământul și valabilitatea de fond a convenției de alegere a legii aplicabile	214
40. Valabilitatea formală a convenției de alegere a legii aplicabile	214
41. Legea aplicabilă în absența exprimării opțiunii părților	215
42. Domeniul legii aplicabile divorțului și separației de corp	216
§2.3. Prevederi comune privind normele conflictuale cuprinse în Regulamentul Roma III	217
43. Precizări prealabile	217
44. Legea aplicabilă divorțului în cazul transformării separației de corp în divorț	217
45. Prevederi privind ordinea publică în dreptul internațional privat	218
46. Excluderea retrimiterii	219
47. Prevederile art. 13 („Diferențe între legislațiile naționale”)	219
Secțiunea a 4-a. Nulitatea căsătoriei	220
48. Sediul materiei. Legea aplicabilă și domeniul acesteia	220
49. Prevedere de ocrotire a ordinii publice de drept internațional privat român	221
Secțiunea a 5-a. Convențiile internaționale în materie de căsătorie	222
50. Convențiile internaționale multilaterale care conțin norme conflictuale privind căsătoria	222
51. Convențiile internaționale multilaterale care conțin reglementări uniforme (de fond)	222
52. Convențiile internaționale bilaterale	222
Subcapitolul II. Legea aplicabilă filiației, adopției și autorității părintești	224
Secțiunea 1. Filiația	224
§1. Filiația copilului din căsătorie	224
53. Legea aplicabilă	224
54. Domeniul legii aplicabile	224
§2. Filiația copilului din afara căsătoriei. Răspunderea tatălui. Reproducerea umană asistată medical cu terț donator	226
55. Legea aplicabilă filiației copilului din afara căsătoriei	226
56. Domeniul legii aplicabile filiației copilului din afara căsătoriei	226
57. Legea aplicabilă răspunderii tatălui	227
58. Reproducerea umană asistată medical cu terț donator	227
59. Convențiile internaționale în materia filiației copilului și unor aspecte conexe	227
59.1. Convențiile internaționale multilaterale	227
59.2. Convenții internaționale bilaterale	228

Secțiunea a 2-a. Adopția	229
60. Încheierea adopției	229
60.1. Condițiile de fond	229
60.2. Condițiile de formă	232
61. Efectele adopției	232
62. Desființarea adopției	233
62.1. Nulitatea adopției	233
62.2. Desfacerea adopției	233
63. Convențiile internaționale în materia adopției	234
63.1. Convențiile internaționale multilaterale	234
63.2. Convențiile internaționale bilaterale	235
Secțiunea a 3-a. Autoritatea părintească. Protecția copiilor	236
64. Precizări prealabile	236
64.1. Sediul materiei	236
64.2. Obiectul analizei	237
65. Domeniul de aplicare a Convenției privind răspunderea părintească (Haga, 1996)	237
65.1. Precizarea domeniului de aplicare	237
65.2. Materii care nu intră în domeniul de aplicare a Convenției	237
65.3. Concluzie privind domeniul de aplicare	238
66. Legea aplicabilă măsurilor de protecție a copilului	238
67. Domeniul legii aplicabile măsurilor de protecție a copilului	239
68. Legea aplicabilă răspunderii părintești	241
68.1. Prevederile art. 16	241
68.2. Prevederile art. 17	242
68.3. Prevederile art. 18	242
69. Domeniul legii aplicabile răspunderii părintești	243
70. Ocrotirea terților în cazul lipsei calității de reprezentant al copilului: excepție de la aplicarea legii reședinței obișnuite a copilului	244
71. Aplicarea universală a normelor conflictuale din Capitolul III al Convenției	245
72. Excluderea retrimiterii și excepțiile	245
73. Ocrotirea ordinii publice de drept internațional privat	246
Subcapitolul III. Legea aplicabilă obligației de întreținere	246
74. Sediul materiei	246
§1. Domeniul de aplicare a Protocolului de la Haga	248
75. Domeniul de aplicare material	248
76. Domeniul de aplicare teritorial	249
77. Domeniul de aplicare temporal	249
§2. Legea aplicabilă obligațiilor de întreținere	250
78. Precizări prealabile	250
§2.1. Norme conflictuale care conduc la localizarea obiectivă a obligațiilor de întreținere	251

79. Precizări prealabile	251
80. Regula generală privind legea aplicabilă și soluționarea conflictului mobil de legi (art. 3)	251
80.1. Regula generală	251
80.2. Soluționarea conflictului mobil de legi	252
81. Prima excepție de la regula generală: regulile speciale care favorizează anumiți creditori (art. 4)	253
81.1. Precizări prealabile	253
82.2. Sfera de aplicare a regulilor speciale [art. 4 alin. (1)]	253
81.3. Prima regulă specială: aplicarea în subsidiar a legii forului [art. 4 alin. (2)]	254
81.4. Cea de-a doua regulă specială: schimbarea punctelor de legătură în cazul în care creditorul a sesizat autoritatea competentă din statul în care debitorul își are reședința obișnuită [art. 4 alin. (3)]	255
81.5. Cea de-a treia regulă specială: aplicarea în subsidiar a legii statului cetățeniei comune a creditorului și debitorului întreținerii [art. 4 alin. (4)]	256
81.6. Concluzie privind art. 4	257
82. A doua excepție de la regula generală: regula specială cu privire la soți și foștii soți (art. 5)	257
83. A treia excepție de la regula generală: regula specială privind apărarea (art. 6)	259
§2.2. Norme conflictuale volitive privind obligațiile de întreținere	261
84. Precizări prealabile	261
85. Desemnarea legii aplicabile în sensul unei proceduri speciale (art. 7)	261
86. Desemnarea legii aplicabile, în general (art. 8)	263
86.1. Sfera de aplicare [art. 8 alin. (3)]	263
86.2. Importanța reglementării autonomiei de voință a părților	264
86.3. Întinderea autonomiei de voință a părților	264
§3. Domeniul legii aplicabile obligațiilor de întreținere	269
87. Accepțiunea noțiunii de „obligație de întreținere”	269
88. Domeniul legii aplicabile obligațiilor de întreținere (art. 11)	269
89. Regresul autorității publice care a plătit întreținerea în locul debitorului [art. 10 și art. 11 lit. f)]	271
90. Aspecte din practica judiciară română	271
§4. Dispoziții generale	272
91. Precizări prealabile	272
92. Excluderea retrimiterii (art. 12)	273
93. Ocrotirea ordinii publice de drept internațional privat	273
93.1. Precizări prealabile	273

93.2. Ocrotirea ordinii publice, în general (art. 13).....	273
93.3. Ocrotirea ordinii publice în cazul concret al stabilirii cuantumului întreținerii (art. 14).....	274
93.4. Lipsa referirii la normele de aplicație imediată.....	275
94. Interpretarea uniformă (art. 20).....	275
§5. Convențiile internaționale în materia obligației de întreținere....	276
95. Convenții internaționale multilaterale.....	276
96. Convenții internaționale bilaterale.....	277
Capitolul III. Normele conflictuale privind bunurile și fiducia.....	278
Secțiunea 1. Regula aplicării legii locului situației bunului în materia statutului real.....	278
§1. Aplicarea regulii în cazul bunurilor, în general.....	278
1. Analiza regulii generale.....	278
2. Justificarea aplicării legii situației bunurilor.....	278
3. Reglementarea anterioară adoptării Codului civil.....	279
4. Caracterul normei conflictuale <i>lex rei sitae</i>	279
§2. Domeniul de aplicare a legii statutului real, în general.....	279
5. Precizări prealabile. Calificările legale în materie.....	279
6. Stabilirea domeniului de aplicare.....	280
§3. Aplicarea regulii generale, cu particularități, în cazul unor anumite categorii de bunuri.....	282
7. Legea aplicabilă revendicării bunurilor mobile furate sau exportate ilegal (art. 2615 C.civ.).....	282
7.1. Precizări prealabile.....	282
7.2. Protecția proprietarului originar.....	282
7.3. Protecția tertului posesor de bună-credință.....	283
7.4. Extinderea dispozițiilor legale asupra bunurilor din patrimoniul cultural național. Convențiile internaționale în materie.....	283
8. Legea aplicabilă uzucapiunii.....	284
8.1. Legea aplicabilă uzucapiunii mobiliare (art. 2616 C.civ.).....	284
8.2. Legea aplicabilă uzucapiunii imobiliare.....	285
8.3. Legea aplicabilă unor instituții conexe uzucapiunii.....	285
9. Legea aplicabilă bunurilor mobile corporale, în general (art. 2617 C.civ.).....	286
10. Legea aplicabilă ipotecilor mobiliare.....	286
11. Norme conflictuale privind ipotecile mobiliare propriu-zise.....	287
11.1. Precizări prealabile.....	287
11.2. Regula (art. 2627 C.civ.).....	287
11.3. Excepția de la regulă (art. 2628 C.civ.).....	288
11.4. Legea aplicabilă în cazul resurselor naturale (art. 2629 C.civ.).....	290

12. Dispoziții speciale privind legea aplicabilă publicității ipotecilor mobiliare	291
12.1. Precizări prealabile	291
12.2. Efectele publicității efectuate în străinătate (art. 2630 C.civ.)	291
12.3. Situația lipsei publicității în străinătate	293
13. Norme conflictuale referitoare la operațiunile asimilate ipotecilor mobiliare (art. 2632 C.civ.)	294
Secțiunea a 2-a. Reglementări speciale, derogatorii de la regula generală, privind legea aplicabilă anumitor categorii de bunuri și operațiuni referitoare la bunuri	295
14. Precizări prealabile	295
15. Legea aplicabilă universalităților de bunuri	296
15.1. Precizări prealabile	296
15.2. Patrimoniul de afectațiune	296
15.3. Alte universalități de bunuri	296
16. Legea aplicabilă rezervei dreptului de proprietate	297
17. Legea aplicabilă formelor de publicitate privind bunurile	297
17.1. Precizări prealabile	297
17.2. Regula privind legea aplicabilă formelor de publicitate [art. 2626 alin. (1) C.civ.]. Prevederile art. 1091 alin. (1) C.proc.civ.	298
17.3. Excepția, pentru publicitatea imobiliară [art. 2626 alin. (2) C.civ. și art. 1091 alin. (2) C.proc.civ.]	298
18. Bunuri al căror regimului conflictual este analizat în cadrul altor ramuri sau instituții ale dreptului privat	299
Secțiunea a 3-a. Legea aplicabilă fiduciei	301
19. Precizări prealabile	301
20. Legea aplicabilă fiduciei	301
20.1. Alegerea legii aplicabile prin voința constituitorului	301
20.2. Determinarea obiectivă a legii aplicabile fiduciei	302
21. Domeniul de aplicare a legii fiduciei	303
22. Aplicarea unei legi diferite pentru elementele izolate ale fiduciei. Legea aplicabilă administrării bunurilor altuia	303
Capitolul IV. Normele conflictuale privind moștenirea	305
1. Sediul materiei	305
Secțiunea 1. Legea aplicabilă moștenirii	305
2. Precizări prealabile	305
3. Determinarea legii aplicabile moștenirii, ca universalitate (<i>lex succesionis</i>)	305
3.1. Regula: determinarea obiectivă a legii moștenirii	305
3.2. Alegerea legii aplicabile moștenirii	307
4. Legea aplicabilă formei testamentului	309

Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare a legii moștenirii.....	309
5. Precizări prealabile	309
6. Determinarea domeniului de aplicare a legii moștenirii	310
7. Legea aplicabilă succesiunii vacante	313
Secțiunea a 3-a. Prevederi privind legea aplicabilă moștenirii în unele tratate de asistență juridică la care România este parte	315
8. Sediul materiei.....	315
Capitolul V. Normele conflictuale privind actele juridice	318
Subcapitolul I. Sediul materiei. Aspecte generale privind regulamentul Roma I	318
Secțiunea 1. Sediul materiei	318
1. Aspecte generale.....	318
2. Structura analizei.....	319
Secțiunea a 2-a. Aspecte generale privind Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale („Roma I”).....	319
3. Intrarea în vigoare. Aplicarea în timp.....	319
4. Aplicarea directă în statele membre. Excepții	320
5. Scopurile reglementării	321
6. Raportul dintre Roma I și alte dispoziții ale dreptului european.....	321
7. Raportul cu Convenția de la Roma privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (1980).....	324
8. Raporturile cu convențiile internaționale existente. Lista convențiilor. Regulamentul (CE) nr. 662/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009.....	325
8.1. Precizări prealabile	325
8.2. Raporturile cu convențiile internaționale existente, încheiate cu țerte țări	325
8.3. Lista convențiilor internaționale existente, încheiate cu țerte țări	326
8.4. Situația convențiilor existente, încheiate exclusiv între două sau mai multe state membre	327
8.5. Situația convențiilor internaționale viitoare, cu țerte state. Regulamentul (CE) nr. 662/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009	328
9. Aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității în adoptarea Regulamentului Roma I.....	329
10. Domeniul material de aplicare a Regulamentului Roma I.....	329
10.1. Precizarea domeniului de aplicare.....	329
10.2. Materiile care nu intră în domeniul de aplicare a Regulamentului Roma I.....	331
11. Domeniul de aplicare în spațiu a Regulamentului Roma I (aplicarea universală)	333

Subcapitolul II. Normele conflictuale privind condițiile de fond	
ale actelor juridice	334
12. Precizări prealabile. Sediul materiei	334
Secțiunea 1. Aplicarea legii alese de părțile (partea)	
actului juridic (<i>lex voluntatis</i>).....	335
§1. Temeiul juridic, izvorul și obiectul voinței părților	335
13. Temeiul juridic al aplicării legii voinței părților	
(<i>lex voluntatis</i>).....	335
14. Izvorul voinței părților privind alegerea legii aplicabile	
actului juridic	337
15. Obiectul voinței părților	337
15.1. Obiectul voinței părților poate fi numai un	
sistem de drept național.....	337
15.2. Teoria contractului „fără lege” și „zis fără lege”	338
15.3. Regulamentul Roma I permite recepțiunea	
contractuală a unui corp de norme nestatate,	
precum și libertatea părților de a aplica norme	
materiale europene privind contractele	338
§2. Modalitățile de exprimare a voinței părților.....	340
16. Temeiul juridic	340
17. Alegerea expresă. Regimul clauzei de alegere	340
17.1. Clauza de alegere a legii aplicabile	340
17.2. Legea aplicabilă clauzei de alegere	340
17.3. Raportul dintre clauza de alegere și contractul	
principal.....	341
17.4. Felurile alegerii exprese	342
18. Alegerea tacită. Indiciile subiective de localizare	
a contractului	342
18.1. Sediul materiei.....	342
18.2. Indiciile intrinseci contractului.....	342
18.3. Indiciile extrinseci contractului	343
§3. Momentul exprimării voinței părților. Întinderea voinței.	
Modificarea alegerii. Libertatea de alegere și limitele acesteia..	344
19. Momentul exprimării voinței părților	344
20. Întinderea voinței părților	344
21. Modificarea alegerii legii aplicabile	345
22. Libertatea de alegere de către părți a legii aplicabile	
și limitele acesteia	346
22.1. Posibilitatea părților de a desemna ca aplicabilă	
o lege care nu are legătură obiectivă cu contractul.....	346
22.2. Limitele libertății de alegere.....	347
23. Posibilitatea părților de a alege indirect legea aplicabilă	
unui fapt juridic care are strânsă legătură cu un contract,	
potrivit Regulamentului Roma II	350
24. Particularități ale aplicării legii voinței părților în	
ateria comerțului internațional	351

§4. Posibilitatea părților de a alege legea aplicabilă contractului, potrivit prevederilor art. VII pct. 1 din Convenția europeană de arbitraj comercial internațional (Geneva, 1961)	352
25. Analiza reglementării	352
Secțiunea a 2-a. Determinarea legii aplicabile actului juridic după criteriile obiective (localizarea obiectivă a actului juridic)	353
§1. Precizări prealabile.....	353
26. Caracterul subsidiar al localizării obiective a actului juridic	353
27. Noțiunea de „criterii de localizare obiectivă” a actelor juridice.....	353
28. Structura analizei.....	354
§2. Localizarea obiectivă a contractului potrivit Regulamentului Roma I.....	354
29. Aspecte generale.....	354
30. Primul criteriu de localizare obiectivă a contractului: în funcție de tipul specific de contract	355
30.1. Precizări prealabile.....	355
30.2. Contractul de vânzare-cumpărare de bunuri.....	356
30.3. Contractul de prestări de servicii.....	357
30.4. Contractul privind un drept real imobiliar sau dreptul de locațiune asupra unui imobil	359
30.5. Contractul încheiat în cadrul unui sistem multilateral	362
31. Cel de-al doilea criteriu de localizare obiectivă a contractului: aplicarea legii țării în care își are reședința obișnuită partea contractantă care efectuează prestația caracteristică.....	363
31.1. Precizări prealabile.....	363
31.2. Contractele care exced listei din art. 4 alin. (1).....	364
31.3. Contractele care cad sub incidența mai multor litere din art. 4 alin. (1) (contractele cu natură juridică complexă).....	365
32. Cel de-al treilea criteriu de localizare obiectivă a contractului: înlăturarea localizării obiective potrivit primelor două criterii când contractul prezintă în mod vădit legăturile cele mai strânse cu o altă lege	366
32.1. Prevederile art. 4 alin. (3) din Roma I.....	366
32.2. Teoria „legii proprii a contractului”	367
32.3. Indiciile obiective de localizare a contractului	368
33. Cel de-al patrulea criteriu de localizare obiectivă a contractului: aplicarea legii țării cu care contractul prezintă legăturile cele mai strânse, dacă legea aplicabilă nu poate fi determinată potrivit primelor două criterii	370
§3. Dispoziții generale ale Regulamentului Roma I	371
34. Precizări prealabile	371

35. Noțiunea de „reședința obișnuită”	371
35.1. Precizări prealabile	371
35.2. Conținutul noțiunii	372
36. Normele de aplicație imediată	376
36.1. Definiția normelor de aplicație imediată [art. 9 alin. (1)]	376
36.2. Felurile normelor de aplicație imediată [art. 9 alin. (2) și (3)]	377
37. Ordinea publică	381
38. Retrimiteră. Regulamentul Roma I exclude retrimiteră	383
§4. Localizarea obiectivă a actului juridic potrivit art. 2638 C.civ. ...	384
39. Analiza reglementării	384
§5. Localizarea obiectivă a contractului conform prevederilor art. VII pct. 1 din Convenția europeană de arbitraj comercial internațional (Geneva, 1961)	386
40. Analiza reglementării	386
Secțiunea a 3-a. Domeniul legii aplicabile fondului actului juridic	387
41. Precizări prealabile. Sediul materiei	387
§1. Condițiile de fond pentru valabilitatea formării contractului. Prevederile art. 10 din Regulamentul Roma I	388
42. Precizări prealabile	388
43. Art. 10 alin. (1) din Regulamentul Roma I	388
44. Art. 10 alin. (2) din Regulamentul Roma I	389
45. Detalierea condițiilor de fond pentru formarea contractului	390
§2. Materiile care intră în domeniul legii contractului, în general (art. 12 din Regulamentul Roma I)	391
46. Precizări prealabile	391
47. Interpretarea contractului	392
48. Efectele contractului	392
49. Prezumțiile legale și sarcina probei contractului	393
50. Executarea contractului	395
50.1. Aplicarea legii fondului contractului	395
50.2. Aplicarea legii locului de executare (<i>lex loci executionis</i> sau <i>lex loci solutionis</i>)	396
50.3. Legea monedei (<i>lex monetae</i>)	397
51. Mijloacele de protecție a drepturilor creditorului contractual asupra patrimoniului debitorului	398
52. Răspunderea contractuală	399
53. Modurile de transmitere, transformare și stingere a obligațiilor contractuale, prescripția extinctivă și decăderea din drepturi	400
54. Nulitatea contractului	401
§3. Contracte și aspecte contractuale care exced domeniului de aplicarea a Regulamentului Roma I	402

55. Precizări prealabile	402
56. Prezentarea cazurilor de excludere	402
Subcapitolul III. Normele conflictuale privind forma actului juridic.....	403
57. Sediul materiei.....	403
Secțiunea 1. Legea aplicabilă formei contractului, potrivit Regulamentului Roma I.....	404
58. Aspecte generale.....	404
59. Legea aplicabilă formei contractului între persoane care se află în aceeași țară în momentul încheierii sale.....	405
60. Legea aplicabilă formei contractului între persoane aflate în țări diferite în momentul încheierii sale	406
61. Legea aplicabilă formei actelor juridice unilaterale care au legătură cu contractul.....	407
62. Legea aplicabilă formei contractelor încheiate cu consumatorii	408
63. Legea aplicabilă formei contractelor care au ca obiect un drept real imobiliar sau un drept de locațiune asupra unui imobil	409
64. Calificarea noțiunii de loc al încheierii contractului din Regulamentul Roma I	410
65. Ordinea publică a instanței sesizate.....	410
Secțiunea a 2-a. Legea aplicabilă formei actelor juridice, potrivit Codului civil român.....	410
66. Precizări prealabile	410
67. Aplicarea, în principal, a legii fondului cu privire la forma actului	411
68. Aplicarea, alternativ, a legii locului întocmirii actului (<i>lex loci actus</i>).....	411
68.1. Analiza normei conflictuale <i>lex loci actus</i>	411
68.2. Calificarea noțiunii de loc al întocmirii actului	412
69. Aplicarea, alternativ, a legii naționale sau legii reședinței obișnuite a persoanei care a consimțit la încheierea actului unilateral.....	413
70. Aplicarea, alternativ, a legii autorității care examinează validitatea actului juridic (<i>lex auctoris</i>)	413
71. Ocrotirea ordinii publice de drept internațional privat din legea aplicabilă condițiilor de fond ale actului juridic	414
Secțiunea a 3-a. Legea aplicabilă mijloacelor de probă a contractului, potrivit Regulamentului Roma I.....	415
72. Precizări prealabile	415
72.1. Art. 18, excepție de la art. 1 alin. (3) din Regulamentul Roma I.....	415
72.2. Corelația cu prevederile art. 1090 C.proc.civ.....	415
73. Legea aplicabilă mijloacelor de probă a contractului și a actului juridic unilateral legat de un contract, potrivit Regulamentului Roma I.....	416

Secțiunea a 4-a. Domeniul legii aplicabile formei actului juridic	416
74. Precizări prealabile	416
75. Domeniul legii aplicabile aspectelor de formă a actului juridic	417
76. Domeniul legii aplicabile mijloacelor de probă a actului juridic	418
77. Norme conflictuale speciale privind forma unor anumite acte juridice	418
Subcapitolul IV. Normele conflictuale privind contractele speciale în materie civilă și comercială	419
78. Precizări prealabile	419
Secțiunea 1. Contractele translative de drepturi reale.....	420
§1. Contractul de vânzare-cumpărare	420
79. Legea aplicabilă vânzării în general	420
79.1. Aplicarea legii alese de părți (<i>lex voluntatis</i>)	420
79.2. Reglementarea generală privind localizarea obiectivă a contractului de vânzare-cumpărare	420
80. Prevederi speciale privind anumite contracte de vânzare-cumpărare	421
80.1. Localizarea obiectivă a contractului de vânzare-cumpărare prin licitație	421
80.2. Vânzarea-cumpărarea care îmbracă forma contractelor încheiate cu consumatorii	422
81. Particularități privind legea aplicabilă contractului de vânzare internațională de mărfuri	422
82. Prevederi conflictuale aflate în Convenția de la Viena (1980) asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri	423
83. Domeniul de aplicare a legii contractului de vânzare-cumpărare	424
§2. Contractul de schimb	424
84. Legea aplicabilă schimbului	424
§3. Contractul de donație	425
85. Legea aplicabilă donației	425
86. Domeniul legii aplicabile donației	426
Secțiunea a 2-a. Contractele de prestări de servicii	426
§1. Contractele de intermediere	426
87. Legea aplicabilă contractelor de intermediere	426
88. Domeniul legii aplicabile	428
§2. Contractele de prestări de servicii financiare (contractele și operațiunile bancare).....	430
89. Contractele de prestări de servicii financiare.....	430
89.1. Precizări prealabile	430
89.2. <i>Lex voluntatis</i>	431
89.3. Localizarea obiectivă a contractului dintre instituția de credit și client.....	431

89.4. Localizarea obiectivă a contractului dintre instituțiile de credit.....	432
89.5. Domeniul legii aplicabile	432
90. Contractul de factoring	436
90.1. Criteriul internaționalității factoringului	436
90.2. Legea aplicabilă contractului de factoring	437
90.3. Domeniul legii aplicabile contractului de factoring. Aplicarea legii raportului juridic originar, pentru unele aspecte	439
91. Contractul de report.....	439
§3. Alte contracte de prestări de servicii.....	439
92. Contractul de depozit.....	439
93. Contractele de executare de lucrări (antrepriză, construcții-montaj etc.)	440
94. Contractul de turism	440
95. Alte contracte de prestări de servicii	441
Secțiunea a 3-a. Contractele de locațiune	441
96. Legea aplicabilă contractului de locațiune	441
96.1. Locațiunea de bunuri mobile	441
96.2. Locațiunea imobiliară.....	442
97. Contractul de leasing	443
97.1. Criteriul internaționalității leasingului	443
97.2. Legea aplicabilă contractului de leasing mobilier	444
97.3. Legea aplicabilă în cazuri speciale	445
98. Contractul de participare la o expoziție internațională	445
Secțiunea a 4-a. Contractele încheiate cu consumatorii.....	446
99. Precizări prealabile	446
100. Legea aplicabilă formei contractelor încheiate cu consumatorii	447
101. Legea aplicabilă fondului contractelor încheiate cu consumatorii	447
102. Domeniul legii aplicabile fondului contractelor încheiate cu consumatorii.....	450
102.1. Categoriile de contracte care nu intră în domeniul legii contractelor încheiate cu consumatorii.....	450
102.2. Alte instituții juridice privind protecția consumatorului care nu intră în domeniul regimului conflictual stabilit de Roma I.....	454
Secțiunea a 5-a. Contractul de asigurare.....	454
103. Precizări prealabile. Sfera de aplicare a art. 7 din Roma I.....	454
104. Legea aplicabilă contractelor de asigurare facultativă care acoperă riscuri majore [art. 7 alin. (2)]	455
104.1. Definiția noțiunii de „risc major”	455
104.2. Legea aplicabilă.....	457

104.3. Situația reglementării din Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3/2007	458
105. Legea aplicabilă contractelor de asigurare facultativă, altele decât cele care acoperă riscuri majore [art. 7 alin. (3)]	459
106. Reglementările conflictuale suplimentare aplicabile în cazul asigurărilor obligatorii	461
107. Noțiunea de „stat (țară) în care este situat riscul”	462
108. Domeniul legii aplicabile contractului de asigurare	463
108.1. Contracte de asigurare care exced domeniului de aplicare a Regulamentului Roma I	463
108.2. Aspecte specifice contractului de asigurare.....	464
109. Legea aplicabilă contractului de reasigurare	464
Secțiunea a 6-a. Contractele de garanție	465
110. Aspecte generale.....	465
111. Garanțiile personale.....	465
112. Garanțiile reale	465
113. Garanțiile reale mobiliare supuse unor convenții internaționale.....	466
Secțiunea a 7-a. Operațiunile contractuale complexe	466
114. Operațiunile contractuale complexe, în general	466
114.1. Aspecte generale	466
114.2. Soluția conflictuală sintetică (monistă)	467
114.3. Soluția conflictuală analitică (pluralistă).....	468
114.4. Legea aplicabilă operațiunilor complexe.....	468
115. Operațiunile cu instrumente financiare, valori mobiliare negociabile și de plasament colectiv.....	469
115.1. Prevederile art. 6 alin. (4) lit. d) din Roma I	469
115.2. Legea aplicabilă.....	473
116. Contractul încheiat în cadrul unui sistem multilateral	474
116.1. Prevederile art. 4 alin. (1) lit. h) din Roma I	474
116.2. Contractele încheiate în cadrul unui sistem multilateral nu sunt supuse normelor conflictuale privind consumatorii	477
Secțiunea a 8-a. Contractul de cooperare economică internațională, contractele statale (administrative) și alte contracte speciale.....	477
117. Contractul de cooperare economică internațională.....	477
118. Contractele statale (administrative).....	478
118.1. Aspecte generale	478
118.2. Autonomia de voință a părților și particularitățile acesteia în materia contractelor statale	479
118.3. Localizarea obiectivă a contractelor statale.....	481
119. Alte contracte speciale.....	481

Capitolul VI. Normele conflictuale privind faptele juridice	482
Secțiunea 1. Sediul materiei.	
Prevederile Regulamentului Roma II	482
1. Obiectul analizei și sediul materiei.....	482
§1. Aspecte generale privind Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”).....	483
2. Intrarea în vigoare. Aplicarea în timp.....	483
3. Aplicarea directă în statele membre. Excepții	484
4. Scopurile reglementării	485
5. Raportul dintre Roma II și alte dispoziții ale dreptului european	485
6. Raporturile cu convențiile internaționale existente. Lista convențiilor.....	486
6.1. Precizări prealabile	486
6.2. Raporturile cu convențiile internaționale existente, încheiate cu țări	486
6.3. Lista convențiilor internaționale existente, încheiate cu țări	487
6.4. Convențiile încheiate exclusiv între două sau mai multe state membre	487
7. Aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității în adoptarea Regulamentului Roma II	488
8. Domeniul material de aplicare a Regulamentului Roma II	488
8.1. Precizarea domeniului de aplicare.....	488
8.2. Materiile excluse din domeniul de aplicare a Regulamentului Roma II	490
9. Domeniul de aplicare în spațiu a Regulamentului Roma II (aplicarea universală)	492
§2. Normele conflictuale privind localizarea obiectivă a faptelor juridice ilicite (delictelor civile)	493
10. Precizări prealabile	493
11. Norma generală privind localizarea obiectivă a faptelor ilicite	493
11.1. Precizări prealabile	493
11.2. Norma generală	494
11.3. Excepția de la norma generală.....	498
11.4. Clauza derogatorie (de salvare).....	498
12. Legea aplicabilă răspunderii pentru produsele defectuoase ...	500
12.1. Precizări prealabile	500
12.2. Legea reședinței obișnuite comune a făptuitorului și victimei	502
12.3. Legea locului de comercializare a produsului, cumulată cu trei puncte de legătură variabile	502
12.4. Legea reședinței obișnuite a făptuitorului	503

12.5. Legea țării cu care fapta ilicită prezintă legături mai strânse.....	504
13. Legea aplicabilă concurenței neloiale și actelor care îngrădesc libera concurență.....	504
13.1. Aspecte generale	504
13.2. Legea aplicabilă concurenței neloiale	505
13.3. Legea aplicabilă actelor care îngrădesc libera concurență	508
13.4. Interdicția libertății de alegere.....	513
14. Legea aplicabilă daunelor aduse mediului.....	514
14.1. Soluțiile conflictuale prevăzute de art. 7 din Roma II.....	514
14.2. Corelația cu alte prevederi ale Regulamentului Roma II.....	515
14.3. Domeniul specific al legii aplicabile daunelor aduse mediului.....	516
§3. Normele conflictuale privind localizarea obiectivă a faptelor juridice licite.....	517
15. Precizări prealabile	517
16. Îmbogățirea fără justă cauză.....	517
16.1. Precizări prealabile.....	517
16.2. Legea raportului juridic strâns legat de îmbogățire [art. 10 alin. (1)]	518
16.3. Legea reședinței obișnuite comune a părților [art. 10 alin. (2)]	519
16.4. Legea locului îmbogățirii [art. 10 alin. (3)].....	519
16.5. Legea cu care îmbogățirea prezintă legăturile cele mai strânse [art. 10 alin. (4)].....	521
16.6. Calificarea noțiunii de „îmbogățire fără justă cauză” și corelația cu alte reglementări	521
17. Plata nedatorată	521
18. <i>Negotiorum gestio</i> (gestiunea de afaceri)	522
19. <i>Culpa in contrahendo</i>	524
19.1. Sediul materiei și calificarea noțiunilor.....	524
19.2. Legea aplicabilă culpei <i>in contrahendo</i>	526
§4. Libertatea de alegere privind legea aplicabilă faptelor juridice ilicite și licite	528
20. Precizări prealabile	528
21. Condițiile libertății de alegere. Felurile alegerii	529
22. Limitele libertății de alegere.....	530
§5. Domeniul legii aplicabile faptelor ilicite și licite	531
23. Precizări prealabile	531
§5.1. Domeniul legii aplicabile faptelor ilicite.....	532
24. Condițiile răspunderii civile delictuale.....	532
24.1. Stabilirea temeiului (condițiilor) răspunderii delictuale	532

24.2. Fapta ilicită	532
24.3. Vinovăția și capacitatea delictuală	533
24.4. Prejudiciul	534
24.5. Raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu	537
24.6. Condițiile generale privind răspunderea persoanei juridice	537
24.7. Măsurile asigurătorii pentru prevenirea ori încetarea prejudiciului sau pentru asigurarea obținerii de despăgubiri	537
25. Formele (felurile) răspunderii delictuale	538
25.1. Aplicarea legii delictului. Aspecte generale	538
25.2. Răspunderea pentru fapta altei persoane și răspunderea pentru lucruri, edificii și animale	538
26. Modalitățile de stingere a obligațiilor necontractuale. Prescripția extinctivă a dreptului la acțiune în răspundere civilă delictuală. Decăderea.....	540
27. Prezumțiile legale și sarcina probei obligațiilor necontractuale	540
§5.2. Domeniul legii aplicabile faptelor licite.....	542
28. Precizări prealabile	542
29. Domeniul legii aplicabile îmbogățirii fără justă cauză și plății nedatorate	542
30. Domeniul legii aplicabile gestiunii de afaceri (<i>negotiorum gestio</i>)	542
§6. Dispoziții comune și diverse privind legea aplicabilă faptelor juridice	543
31. Legea aplicabilă valabilității formale a actelor juridice unilaterale și mijloacelor de probă cu privire la acestea.....	543
31.1. Precizări prealabile	543
31.2. Validitatea formală a actelor juridice unilaterale privind o obligație necontractuală	543
31.3. Legea aplicabilă mijloacelor de proba a actului juridic unilateral privind o obligație necontractuală.....	544
32. Noțiunea de „reședința obișnuită”	545
32.1. Precizări prealabile	545
32.2. Conținutul noțiunii	546
33. Legea aplicabilă în cazul în care faptul cauzator de prejudiciu constituie și infracțiune	548
34. Excepții de la aplicarea legii faptului juridic.....	548
34.1. Dispozițiile imperative derogatorii (normele de aplicație imediată) din <i>lex fori</i>	548
34.2. Normele de siguranță și comportament	550
34.3. Ordinea publică a instanței competente.....	551
35. Excluderea retrimiterii.....	553

§7. Norme conflictuale în materia faptelor juridice cuprinse în convenții internaționale la care România este parte și care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma II	553
Secțiunea a 2-a. Normele conflictuale privind obligațiile necontractuale care exced Regulamentului Roma II	554
36. Prevederile art. 2641 alin. (2) C.civ.....	554
37. Legea aplicabilă răspunderii pentru atingerile aduse personalității (art. 2642 C.civ.).....	556
37.1. Excluderea din domeniul de aplicare a Regulamentului Roma II. Sediul materiei	556
37.2. Legea aplicabilă pretențiile de reparații întemeiate pe o atingere adusă personalității [art. 2642 alin. (1) și (2) C.civ.].....	557
37.3. Legea aplicabilă dreptului la replică al persoanei lezate [art. 2642 alin. (3) C.civ.].....	558
Secțiunea a 3-a. Convenții internaționale de drept material privind răspunderea delictuală în domenii speciale	559
38. Precizări prealabile	559
39. Reglementări speciale privind răspunderea pentru daune nucleare.....	559
39.1. Sediul materiei.....	559
39.2. Convenția privind răspunderea civilă pentru daune nucleare.....	560
39.3. Convenția privind compensațiile suplimentare pentru daune nucleare.....	561
39.4. Convenția comună asupra gospodăririi în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive.....	562
40. Răspunderea pentru poluarea transfrontieră	562

Capitolul VII. Legea aplicabilă transmisiunii, transformării și stingerii obligațiilor, obligațiilor complexe, precum și prescripției extinctive....

Secțiunea 1. Legea aplicabilă transmisiunii și transformării obligațiilor	565
1. Cesiunea de creanță	565
1.1. Precizări prealabile	565
1.2. Aplicarea legii contractului de cesiune.....	565
1.3. Aplicarea legii creanței cedate. Opozabilitatea cesiunii față de debitorul cedat.....	567
1.4. Opozabilitatea cesiunii față de terți	569
2. Subrogația.....	569
2.1. Subrogația convențională, potrivit Roma I.....	569
2.2. Subrogația legală, potrivit Regulamentelor Roma I și Roma II	571

3. Acțiunile directe împotriva asigurătorului persoanei responsabile, potrivit Regulamentului Roma II	574
4. Delegația (preluarea datoriei) și novația.....	576
4.1. Prevederile Regulamentului Roma I	576
4.2. Dispoziții ale Codului civil.....	576
Secțiunea a 2-a. Legea aplicabilă stingerii obligațiilor.....	576
5. Legea aplicabilă modurilor de stingere a obligațiilor contractuale, în general, potrivit Regulamentului Roma I	576
6. Legea aplicabilă compensației, potrivit Regulamentului Roma I	577
6.1. Precizări prelabile	577
6.2. Acordul de voință al părților cu privire la compensație (compensația convențională).....	577
6.3. Localizarea obiectivă a compensației (compensația legală sau judiciară).....	577
6.4. Domeniul legii compensației.....	578
7. Compensația creanțelor necontractuale	579
8. Legea aplicabilă compensației conform Codului civil	580
Secțiunea a 3-a. Legea aplicabilă obligațiilor complexe	580
9. Precizări prelabile	580
§1. Prevederi ale Regulamentelor Roma I și Roma II	581
10. Legea aplicabilă regresului debitorului <i>solvens</i> împotriva codebitorilor, potrivit Regulamentelor Roma I și Roma II	581
10.1. Precizări generale	581
10.2. Legea aplicabilă regresului debitorului <i>solvens</i> împotriva codebitorilor.....	582
10.3. Legea aplicabilă dreptului la apărare al codebitorilor împotriva debitorului <i>solvens</i> urmăritor.....	584
§2. Legea aplicabilă obligațiilor plurale potrivit art. 2644 și 2645 C.civ.....	585
11. Legea aplicabilă pluralității de debitori	585
12. Legea aplicabilă dreptul de regres	585
Secțiunea a 4-a. Legea aplicabilă prescripției extinctive și decăderii din drepturi.....	587
13. Prevederile legale generale în materie.....	587
14. Prevederi de drept internațional privat în convenții internaționale.....	588
Capitolul VIII. Normele conflictuale în unele materii comerciale (subiectele dreptului comercial, concurența și concentrările economice, insolvența și titlurile de valoare)	589
1. Normele conflictuale în materie comercială, domeniu al dreptului internațional privat.....	589
Secțiunea 1. Normele conflictuale privind subiectele dreptului comercial.....	591

2. Calitatea de comerciant	591
2.1. Legea aplicabilă.....	591
2.2. Domeniul legii aplicabile	591
3. Fondul de comerț.....	592
4. Societățile comerciale.....	592
4.1. Neaplicarea Regulamentelor Roma I și Roma II.....	592
4.2. Lege aplicabilă societăților comerciale cu personalitate juridică	593
4.3. Reglementarea specială privind fuziunea transfrontalieră a societăților comerciale.....	594
4.4. Legea aplicabilă societăților comerciale fără personalitate juridică	595
4.5. Domeniul de aplicare a legii societății (<i>lex societatis</i>)	595
5. Investitorul străin în România	596
6. Societățile comerciale cu participare română constituite în străinătate	597
7. Filialele, sucursalele și reprezentanțele firmelor comerciale străine în România	598
8. Societatea europeană, societatea cooperativă europeană și grupurile de interes economic	599
8.1. Societatea europeană (<i>Societas Europaea</i>)	599
8.2. Societatea cooperativă europeană.....	600
8.3. Grupul european de interes economic	601
8.4. Grupul de interes economic de naționalitate română ...	601
9. Statul, ca subiect al dreptului comerțului internațional	602
Secțiunea a 2-a. Normele conflictuale privind insolvența	602
10. Întinderea analizei și sediul general al materiei.....	602
§1. Regulamentul nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență.....	602
11. Domeniul material și teritorial de aplicare	602
12. Corelarea sistemului unității cu cel al pluralității procedurii insolvenței (sistemul mixt).....	603
13. Legea aplicabilă insolvenței	605
13.1. Precizări prealabile.....	605
13.2. Norma conflictuală generală (<i>lex fori concursus</i>)	605
13.3. Domeniul normei conflictuale generale	606
13.4. Norme conflictuale speciale	609
§2. Legea nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței, Titlului I („Raporturile cu state străine, în general”).....	615
14. Domeniul de aplicare a Legii nr. 637/2002	615
15. Regimul conflictual	616
§3. Norme conflictuale privind insolvența în materiile exceptate de la aplicarea Regulamentului nr. 1346/2000 și a Legii nr. 637/2002.....	617

16. O.G. nr. 10/2004 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului instituțiilor de credit	617
16.1. Precizări prealabile	617
16.2. Legea aplicabilă privind procedura falimentului instituțiilor de credit, persoane juridice române, și a sucursalelor acestora stabilite în alte state membre ale U.E.	618
16.3. Legea aplicabilă măsurilor de reorganizare și procedurii falimentului aplicabile sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din alte state membre	619
17. Legea nr. 503/2004 privind redresarea financiară, falimentul, dizolvarea și lichidarea voluntară în activitatea de asigurări.....	620
17.1. Precizări prealabile	620
17.2. Legea aplicabilă privind procedura falimentului societăților de asigurare, persoane juridice române, și a sucursalelor acestora, cu sediul pe teritoriul altor state membre, aflate în stare de insolvabilitate ..	620
17.3. Legea aplicabilă privind procedura redresării financiare și a falimentului, aplicabilă sucursalelor societăților de asigurare din alte state membre, care au sediul în România	623
17.4. Sucursalele societăților de asigurare din statele terțe.....	624
Secțiunea a 3-a. Aspecte de drept internațional privat privind concurența și concentrările economice.....	625
18. Sediul materiei.....	625
19. Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (principiile în materie).....	625
20. Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice].....	628
Secțiunea a 4-a. Normele conflictuale privind titlurile de valoare	629
21. Sediul materiei și precizări prealabile	629
Subsecțiunea 1. Legea aplicabilă valorilor mobiliare și titlurilor reprezentative ale mărfurilor	630
§1. Valorile mobiliare	630
22. Legea aplicabilă emisiunii valorilor mobiliare	630
23. Legea aplicabilă transmiterii valorilor mobiliare	632
§2. Titlurile reprezentative ale mărfurilor	633
24. Sediul materiei.....	633

25. Legea aplicabilă caracterului reprezentativ pentru marfă al titlului.....	633
26. Legea aplicabilă drepturilor reale referitoare la marfă	633
Subsecțiunea a 2-a. Efectele de comerț	635
27. Sediul materiei.....	635
§1. Principiul pluralității legilor aplicabile privind obligațiilor izvorâte din efectele de comerț. Excepțiile de la principiu. Incidența legii voinței (<i>lex voluntatis</i>).....	635
28. Precizări prealabile	635
29. Principiul pluralității legilor aplicabile: aplicarea legii locului subscrierii (<i>lex loci actus</i>).....	635
30. Excepția de la principiul pluralității: soluția monistă	636
31. Incidența legii voinței (<i>lex voluntatis</i>).....	636
§2. Aspecte conflictuale generale privind efectele de comerț.....	637
32. Legea aplicabilă relației dintre titlul de valoare și raportul juridic fundamental	637
33. Legea aplicabilă condițiilor de valabilitate a efectelor de comerț.....	638
33.1. Capacitatea subscriitorilor.....	638
33.2. Celelalte condiții de fond	639
33.3. Condițiile de formă.....	639
§3. Legea aplicabilă efectelor și plății cambiei și biletului la ordin	640
34. Efectele obligațiilor născute din cambie și biletul la ordin.....	640
34.1. Precizări prealabile.....	640
34.2. Legea aplicabilă efectelor obligațiilor acceptantului.....	640
34.3. Legea aplicabilă efectele semnăturilor celorlalți obligați	641
35. Plata cambiei și biletului la ordin	641
§4. Mijloacele de valorificare a drepturilor născute din titlu, în cazul refuzului la plată.....	642
36. Precizări prealabile	642
36.1. Legea aplicabilă acțiunilor directe și al celor de regres	642
36.2. Legea aplicabilă executarea cambiei și biletului la ordin	643
36.3. Legea aplicabilă acțiunile extracambiale.....	644
§5. Legea aplicabilă privind premisele, efectele și plata cecului	644
37. Premisele emiterii cecului	644
37.1. Determinarea persoanelor asupra cărora poate fi tras cecul.....	644
37.2. Provizionul	645
38. Efectele cecului	646
39. Plata cecului și consecințele neplății	646
40. Remarcă generală privind legea aplicabilă cecului	647

§6. Concluzii privind legea aplicabilă efectelor de comerț.....	648
41. Precizări prealabile	648
42. Concluzii	648

Capitolul IX. Normele conflictuale în materia transporturilor 649

Secțiunea 1. Normele conflictuale privind contractele de transport.	
Prevederile Regulamentului Roma I.....	649
1. Precizări prealabile	649
2. Legea aplicabilă contractului de transport de mărfuri	650
3. Legea aplicabilă contractului de transport de pasageri.....	651
4. Domeniul legii aplicabile contractului de transport.....	652
4.1. Aspecte generale	652
4.2. Unele precizări privind contractul de navlosire.....	653
5. Convențiile internaționale conținând norme conflictuale în materia contractului de transport care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma I	654
6. Convențiile internaționale de drept material în materia diferitelor tipuri de contracte de transport.....	655
Secțiunea a 2-a. Convențiile internaționale conținând norme conflictuale privind faptele juridice în materia transporturilor care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma II.....	658
7. Precizări prealabile	658
8. Norme conflictuale în materia faptelor juridice privind transporturile cuprinse în convenții internaționale la care România este parte și care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma II.....	658
Secțiunea a 3-a. Normele conflictuale privind bunurile aflate în curs de transport și mijloacele de transport.....	660
9. Aspecte generale.....	660
10. Bunurile aflate în curs de transport (în tranzit).....	660
10.1. Legea aplicabilă bunurilor în tranzit.....	660
10.2. Legea aplicabilă faptelor ilicite privind bunurile în tranzit	662
11. Mijloacele de transport.....	662
11.1. Legea aplicabilă.....	662
11.2. Domeniul legii aplicabile	664
Secțiunea a 4-a. Normele conflictuale în materia actelor și faptelor juridice privind navigația civilă (maritimă, fluvială și aeriană)	665
12. Aplicarea legii pavilionului navei sau aeronavei, ca lege a țării cu care actele și faptele juridice privind navigația civilă prezintă legăturile cele mai strânse.....	665
13. Actele și faptele juridice petrecute la bordul navei sau aeronavei.....	666
13.1. Aplicarea legii pavilionului navei sau aeronavei.....	666
13.2. Domeniul legii aplicabile	667

14. Faptele ilicite săvârșite de nave sau aeronave ori la bordul acestora și care produc prejudicii în exterior. Convențiile internaționale privind sechestrul sau alte măsuri similare asupra navelor și aeronavelor.....	671
14.1. Precizări prealabile.....	671
14.2. Faptele ilicite săvârșite de nave sau aeronave.....	671
14.3. Faptele ilicite petrecute la bordul navelor sau aeronavelor, care produc prejudicii în exterior.....	672
14.4. Sechestrul și alte măsuri de executare sau de conservare asupra navelor și aeronavelor. Convențiile internaționale în materie.....	672
15. Abordajul (coliziunea) navelor și aeronavelor.....	673
15.1. Soluțiile conflictuale aplicabile.....	673
15.2. Convențiile internaționale privind abordajul navelor, la care România este parte.....	674
16. Asistența și salvarea navelor.....	675
16.1. Legea aplicabilă.....	675
16.2. Domeniul legii aplicabile.....	676
16.3. Convențiile internaționale privind asistența și salvarea navelor.....	676
17. Incidența normelor de aplicație imediată din dreptul român în materia navigației civile.....	677
Secțiunea a 5-a. Aspecte de drept internațional privat privind răspunderea pentru prejudiciile produse de obiectele lansate în spațiul extraatmosferic.....	678
18. Convențiile internaționale în materie.....	678
Capitolul X. Normele conflictuale în materia dreptului muncii.....	680
§1. Legea aplicabilă contractului de muncă.....	680
1. Precizări prealabile.....	680
2. Prevederile Regulamentului Roma I.....	680
2.1. Precizări prealabile.....	680
2.2. <i>Lex voluntatis</i>	681
2.3. Localizarea obiectivă a contractului individual de muncă.....	682
3. Domeniul legii aplicabile contractului individual de muncă....	687
3.1. Aspecte care intră în domeniul legii contractului de muncă.....	687
3.2. Aspecte care exced domeniului de aplicare a legii contractului de muncă.....	688
4. Legea aplicabilă formei contractului individual de muncă.....	689
§2. Principalele izvoare ale dreptului european al muncii privind libera circulație a persoanelor. Aplicarea dreptului român, ca <i>lex causae</i> . Incidența normelor de aplicație imediată din dreptul român.....	690

5. Principalele izvoare ale dreptului european al muncii privind libera circulație a persoanelor	690
6. Aplicarea dreptului român, ca <i>lex causae</i>	691
7. Incidența normelor de aplicație imediată din dreptul român	691
7.1. Acte normative privind munca românilor în străinătate	691
7.2. Acte normative privind munca străinilor în România	693
§3. Legea aplicabilă obligațiilor necontractuale în materie dreptului muncii	694
8. Prevederile art. 9 din Regulamentul Roma II	694
8.1. Precizări prealabile	694
8.2. Determinarea legii aplicabile.....	694
8.3. Corelația cu alte norme conflictuale.....	696
8.4. Calificarea noțiunii de „acțiune sindicală”	696
8.5. Domeniul legii aplicabile obligațiilor necontractuale care decurg dintr-o acțiune sindicală....	697
9. Norme conflictuale în materia faptelor juridice ilicite privind raporturile de muncă existente în convenții internaționale la care România este parte și care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma II	699
§4. Convențiile internaționale de drept material în domeniul dreptului muncii.....	700
10. Convenții internaționale multilaterale	700
11. Acorduri bilaterale.....	701

Capitolul XI. Normele conflictuale în materia drepturilor

de proprietate intelectuală.....	702
1. Precizări prealabile. Sediul materiei	702
§1. Dreptul de autor	702
2. Legea aplicabilă.....	702
3. Domeniul legii aplicabile	703
3.1. Operele aduse la cunoștința publicului.....	703
3.2. Operele de creație intelectuală nedivulgate	703
4. Convențiile internaționale în materia dreptului de autor, la care România este parte.....	704
§2. Dreptul de proprietate industrială	704
5. Legea aplicabilă.....	704
6. Domeniul legii aplicabile	705
7. Convențiile internaționale în domeniul drepturilor de proprietate industrială.....	706
7.1. Convenții multilaterale	706
7.2. Convenții bilaterale	708
§3. Contractele privind transferul drepturilor de proprietate intelectuală	708
8. Prevederile Regulamentului Roma I.....	708

9. Norme conflictuale în materia obligațiilor contractuale privind proprietatea intelectuală cuprinse în convenții internaționale la care România este parte și care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma I.....	711
§4. Legea aplicabilă obligațiilor necontractuale care decurg din încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală	711
10. Prevederile Regulamentului Roma II	711
10.1. Sediul materiei.....	711
10.2. Legea aplicabilă încălcării prin fapte ilicite a drepturilor de proprietate intelectuală, potrivit art. 8 din Roma II	712
10.3. Legea aplicabilă încălcărilor prin fapte licite a drepturilor de proprietate intelectuală, potrivit art. 13 din Roma II	714
10.4. Calificarea noțiunilor de „drept de proprietate intelectuală” și „drept de proprietate intelectuală unitar la nivel comunitar”	715
10.5. Domeniul legii aplicabile încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală	716
11. Normele conflictuale speciale cuprinse în Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, încheiată la Viena (1980).....	717
12. Norme conflictuale în materia faptelor juridice ilicite privind proprietatea intelectuală cuprinse în convenții internaționale la care România este parte și care au rămas în vigoare după aplicarea Regulamentului Roma II	717
Bibliografie selectivă.....	719